

Irsko

Základní práva - Irsko

[Vnitrostátní instituce na ochranu lidských práv](#)

[Veřejný ochránce práv](#)

[Specializované úřady na ochranu lidských práv](#)

Vnitrostátní instituce na ochranu lidských práv

Irská komise pro lidská práva a rovnost (Irish Human Rights and Equality Commission, IHREC)

Adresa:

Irish Human Rights Commission
4th Floor, Jervis House
Jervis Street
Dublin 1
Tel. +353 18589601
Fax +353 18589609
E-mail: info@ihrec.ie

Irská komise pro lidská práva (*Irish Human Rights Commission*) a Úřad pro rovnost (*Equality Authority*) se sloučily v roce 2013 a vytvořily [Irskou komisi pro lidská práva a rovnost \(Irish Human Rights and Equality Commission, IHREC\)](#). IHREC byla zřízena jako nezávislý veřejnoprávní subjekt. Jejím cílem je chránit a prosazovat lidská práva a rovnost a podporovat rozvoj kultury respektování lidských práv, rovnosti a mezikulturního porozumění v Irsku.

Mezi povinnosti této komise patří:

- chránit a prosazovat lidská práva a rovnost,
- podporovat rozvoj kultury respektování lidských práv, rovnosti a mezikulturního porozumění v zemi,
- podporovat chápání významu lidských práv a rovnosti v zemi a informovanost o nich,
- podporovat osvědčené postupy v mezikulturních vztazích, prosazovat toleranci a přijímání rozmanitosti v zemi a respektování svobody a důstojnosti každé osoby a
- usilovat o odstranění zneužívání lidských práv, diskriminace a zakázaného chování.

Komise může také přezkoumávat přiměřenost a účinnost právních předpisů a postupů v zemi týkajících se ochrany lidských práv a rovnosti. Z vlastní iniciativy nebo na žádost ministra vlády může komise posoudit jakýkoli legislativní návrh a podat zprávu o svém stanovisku k jakýmkoli důsledkům pro lidská práva nebo rovnost. Komise také může z vlastní iniciativy nebo na žádost vlády vydávat vládě doporučení, která považuje za vhodná ohledně opatření, která by podle komise měla být přijata k posílení, ochraně a dodržování lidských práv a rovnosti v Irsku.

Pokud jde o právní záležitosti, povinností komise je usilovat o eliminaci zneužívání lidských práv, diskriminace a zakázaného chování. IHREC může rovněž požádat o možnost předstoupit před Vrchní soud (*High Court*), případně Nejvyšší soud (*Supreme Court*) jako *amicus curiae* v řízení před uvedeným soudem, které zahrnuje lidská práva nebo práva na rovnost jakékoli osoby nebo se těchto práv týká, a předstoupit jako *amicus curiae* na základě takto poskytnuté možnosti (tuto možnost poskytuje každý z uvedených soudů zcela dle vlastního uvážení).

IHREC také poskytuje praktickou pomoc, včetně právní pomoci, osobám domáhajícím se svých práv, pokud to považuje za vhodné podle § 40. Podle § 41 nebo § 19 zákona z roku 2003 (*Act of 2003*) může IHREC, pokud to považuje za přiměřené, zahájit

řízení. IHREC má pravomoc provádět šetření na základě § 35. Komise také může, způsobem, který považuje za vhodný, připravovat a zveřejňovat zprávy, včetně zpráv o jakémkoli výzkumu, který komise provádí, podporuje, zadává nebo při něm napomáhá.

IHREC se snaží napomáhat změně a může podporovat, provádět nebo zadávat výzkumné a vzdělávací činnosti nebo na ně poskytovat finanční či jinou pomoc. IHREC může poskytovat vzdělání a odbornou přípravu v oblasti lidských práv a rovnosti nebo při jejich poskytování napomáhat. Z vlastní vůle nebo na žádost ministra může IHREC provádět, podporovat nebo zadávat programy činností a projekty na podporu integrace migrantů a jiných menšin, rovnosti (včetně rovnosti žen a mužů) a respektování rozmanitosti a kulturní odlišnosti nebo na tyto programy a projekty poskytovat finanční nebo jinou pomoc. IHREC může provádět přezkum v oblasti rovnosti a připravovat akční plány, případně vyzývat jiné subjekty, aby tak činily.

Veřejný ochránce práv dětí

Adresa:

Ombudsman for Children's Office
Millennium House
52-56 Great Strand Street
Dublin 1
Irsko
<http://www.oco.ie/>
E-mail: ococomplaint@oco.ie

Povinnosti: Úřad veřejného ochránce práv dětí (*Ombudsman for Children's Office*, OCO) je nezávislým veřejnoprávním subjektem, který byl zřízen v roce 2004 s cílem prosazovat a chránit práva a blaho dětí a mladých lidí až do věku osmnácti let v Irsku. Jedná se o vnitrostátní instituci na ochranu lidských práv ve smyslu Pařížských zásad OSN o vnitrostátních institucích pro lidská práva. Činnost úřadu OCO se řídí mezinárodními závazky Irsku v oblasti lidských práv, zejména závazky stanovenými v Úmluvě OSN o právech dítěte.

Veřejný ochránce práv dětí je při plnění svých povinností nezávislý a je odpovědný přímo parlamentu (*Oireachtas*).

Povinnosti, které plní úřad veřejného ochránce práv dětí, jsou stanoveny v zákoně o veřejném ochránci práv dětí z roku 2002 (*Ombudsman for Children Act, 2002*). Jeho hlavní povinnosti jsou tyto:

- zajišťovat nezávislý, nestranný a bezplatný mechanismus vyřizování stížností při jejich přezkoumávání. Jde o stížnosti, které podaly děti a mladí lidé nebo dospělé osoby jejich jménem na veřejné orgány, školy nebo nemocnice,
- radit ministrům v otázkách právních předpisů a politiky týkajících se dětí,
- vybízet veřejné orgány, aby v zájmu dětí zlepšovaly svou praxi a postupy,
- vyzdvihovat záležitosti, které se dotýkají zájmu dětí a mládeže, a
- propagovat informovanost o záležitostech týkajících se práv a blaha dětí a o způsobu uplatňování těchto práv.

Pokud jde o činnost úřadu týkající se vyřizování stížností, zákon z roku 2002 stanoví obecné důvody nesprávného úředního postupu pro zahájení přezkumu stížností a provedení šetření. Předběžné přezkumy nebo šetření může úřad zahájit na základě stížnosti, kterou obdrží, nebo z vlastního podnětu.

Jelikož se v šetření, které provádí veřejný ochránce práv dětí, přezkoumávají dopady opatření na dítě a jelikož děti samy mohou podávat úřadu své stížnosti, obsahuje zákon zvláštní legislativní ustanovení, která berou v úvahu obzvláštní zranitelnost dětí:

- povinnost brát ohled na nejlepší zájem dítěte,
- povinnost náležitě uvážit přání dítěte.

Postupy: Po podání stížnosti úřadu veřejného ochránce práv dětí bude tato stížnost přezkoumána, aby se posoudila její přípustnost a rovněž to, zda povaha stížnosti vyžaduje, aby byla projednána urychleně.

Úřad OCO vždy usiluje o vyřešení stížností na lokální úrovni v co nejčasnější fázi a je povinen umožnit veřejnoprávnímu orgánu, jehož se stížnost týká, aby v prvním stupni vyřídil stížnost stěžovatele.

Je-li stížnost přípustná, přistoupí se k fázi předběžného přezkumu. Pokud se úřadu OCO po provedení předběžného přezkumu zdá, že šetření je důvodné, může přikročit ke komplexnějšímu prověření stížnosti.

Další informace o postupu úřadu OCO při vyřizování stížností jsou k dispozici na adrese: <http://www.oco.ie/complaints/faq.html>

Výsledek: Po dokončení šetření může veřejný ochránce práv dětí vydat dotyčným veřejnoprávnímu orgánu, škole nebo nemocnici doporučení vyplývající z jeho zjištění. Tato doporučení se mohou týkat zlepšení situace dotyčného dítěte či dětí a/nebo provedení širších systémových změn v zájmu dětí.

Doporučení nejsou právně závazná; jednou ze zákonných pravomocí úřadu OCO je však podat zvláštní zprávu parlamentu (*Oireachtas*) v případě, že veřejnoprávní orgán nepřijme doporučení OCO.

Veřejný ochránce práv

Adresa:

Office of the Ombudsman
18 Lower Leeson Street
Dublin 2

<https://www.ombudsman.gov.ie/>

E-mail: ombudsman@ombudsman.gov.ie

Tel. +353 16395600

Druhy projednávaných žádostí

Každý může veřejnému ochránci práv podat stížnost na

- ministerstva,
- místní orgány,
- zdravotní správu (*Health Service Executive, HSE*),
- subjekty, jako jsou charitativní a dobrovolné organizace, které jménem HSE poskytují zdravotní a sociální služby,
- poštu a
- veškeré veřejnoprávní orgány, na něž se vztahuje zákon o zdravotním postižení z roku 2005 (*Disability Act 2005*), pro účely tohoto zákona.

Postup po podání stížnosti

Dotčený veřejný orgán může být požádán, aby podal zprávu. V případě potřeby mohou být přezkoumány spisy a záznamy a mohou být vyslechnuti úředníci. Úřad veřejného ochránce práv poté rozhodne, zda:

- je vaše stížnost oprávněná a
- zda vám byla v důsledku jednání nebo rozhodnutí veřejného orgánu způsobena újma.

Ve většině případů jsou stížnosti projednávány neformálně. Úřad veřejného ochránce práv může projednat problém přímo s veřejnoprávním orgánem nebo přezkoumat příslušné spisy. Ve složitějších případech může být nutné podrobné šetření. Existuje rovněž interní postup pro podání opravného prostředku, jenž je k dispozici stěžovatelům, kteří nejsou spokojeni s výsledkem své stížnosti.

Možné výsledky řízení

Jestliže úřad veřejného ochránce práv rozhodne, že vám byla v důsledku nespravedlivého či nepatřičného jednání veřejnoprávního orgánu způsobena újma, a dotyčný veřejnoprávní orgán nepodnikne kroky ke zjednání nápravy, může úřad doporučit, aby tak učinil. Úřad veřejného ochránce práv může v případě, že to považuje za vhodné, orgán požádat, aby:

- přezkoumal svůj postup,
- změnil své rozhodnutí a/nebo
- poskytl:
 - vysvětlení,
 - omluvu a/nebo
 - finanční odškodnění.

Jestliže úřad veřejného ochránce práv rozhodne, že vaše stížnost není důvodná, vysvětlí vám, proč dospěl k tomuto závěru.

Specializované úřady na ochranu lidských práv

Veřejný ochránce práv dětí

Viz vnitrostátní instituce na ochranu lidských práv.

Subjekty zabývající se rovným zacházením

Úřad pro rovnost (*Equality Authority*)

Birchgrove House
Roscrea
Co. Tipperary
Irsko
Tel. +353 50524126
Fax +353 50522388
E-mail: info@equality.ie

Úřad pro rovnost je polostátní subjekt zřízený za účelem odstraňování protiprávní diskriminace, prosazování rovných příležitostí a poskytování informací o právních předpisech týkajících se rovnosti a některých jiných zákonech veřejnosti.

Zákon o rovnosti v zaměstnání z roku 1998 (*Employment Equality Act 1998*) a zákon o rovném postavení z roku 2000 (*Equal Status Act 2000*) zakazují diskriminaci v zaměstnání, při odborné přípravě, v reklamě, kolektivních smlouvách, při poskytování zboží a služeb a jiných příležitostech, k nimž má veřejnost obvykle přístup. Zákon zakazuje diskriminaci založenou na devíti různých důvodech. Jde o:

- pohlaví,
- občanský stav,
- rodinný stav,
- věk,
- zdravotní postižení,
- rasu,
- sexuální orientaci,
- náboženské vyznání nebo přesvědčení a
- příslušnost k tzv. kočovnému společenství.

Úřad pro rovnost má vlastní právní službu, která může podle svého uvážení v případě, že daná věc má strategický význam, poskytnout bezplatnou právní pomoc osobám, které si stěžují na diskriminaci podle zákona o rovnosti v zaměstnání z roku 1998 a zákona o rovném postavení z roku 2000. Právní služba poskytuje takovouto právní pomoc pouze v malém procentu případů podle kritérií, které stanovila správní rada Úřadu pro rovnost.

Tribunál pro rovnost (*Equality Tribunal*)

3 Clonmel Street
Dublin 2
Irsko
Tel. +353 14774100
Fax +353 14774141
E-mail: info@equalitytribunal.ie
Internet: <http://www.equalitytribunal.ie/>

Tribunál pro rovnost byl zřízen na základě zákona o rovnosti v zaměstnání z roku 1998. Tento zákon poskytuje právní rámec, na jehož základě Tribunál pro rovnost vystupuje jako prostředník a/nebo přezkoumává žaloby na protiprávní diskriminaci v souladu s ustanoveními zákona. Od doby zřízení tribunálu došlo k různým legislativním změnám a tribunál má nyní zvláštní odpovědnost za mediaci a prověření stížností na protiprávní diskriminaci na základě těchto právních předpisů:

- zákony o rovnosti v zaměstnání z let 1998–2008 (*Employment Equality Acts 1998–2008*),
- zákony o rovném postavení z let 2000–2008 (*Equal Status Acts 2000–2008*),
- důchodové zákony z let 1990–2008 (*Pensions Acts 1990–2008*).

Šetření je kvazisoudní řízení, které vede úředník Tribunálu pro rovnost, který posoudí podání obou stran a poté svolá společné slyšení nebo jednání v dané věci, aby mohl dospět k rozhodnutí. Šetření vedou vyškolení úředníci pro rovnost, kteří mají rozsáhlé pravomoci, pokud jde o vstup do prostor a získávání informací, aby mohli provádět šetření. Rozhodnutí jsou závazná a jsou zveřejňována.

Mediaci provádí vyškolený úředník Tribunálu pro rovnost, který je účastníkům sporu nápomocen při dosahování vzájemně přijatelné dohody. Sjednané dohody jsou závazné a důvěrné.

Působnost Tribunálu pro rovnost je dalekosáhlá a zahrnuje stížnosti týkající se zaměstnání, zaměstnaneckých požitků, například důchodů, a rovného postavení, tj. přístupu ke zboží a službám, se dvěma výjimkami:

- žaloby na registrované kluby a prostory s licencí projednává okresní soud podle zákona o opojných nápojích z roku 2003 (*Intoxicating Liquor Act 2003*),
- v případech stížností týkajících se diskriminace v zaměstnání z důvodu pohlaví lze žádat o odškodnění za protiprávní diskriminaci u obvodního soudu (*Circuit Court*).

Orgán pro ochranu údajů

Úřad komisaře pro ochranu údajů (*Office of the Data Protection Commissioner*)

Canal House
Station Road
Portllington
Co. Laois
Irsko

<https://www.dataprotection.ie/>

Úřad komisaře pro ochranu údajů dohlíží na to, aby byla dodržována práva jednotlivců, která jsou stanovena v zákonech o ochraně údajů z let 1988 a 2003 (*Data Protection Acts 1988, 2003*), a prosazuje dodržování povinností správců údajů týkajících se ochrany údajů.

Fyzické osoby, které se domnívají, že byla porušena jejich práva, mohou podat stížnost komisaři, který věc prověří, a může přijmout opatření nezbytná k jejímu vyřešení. Veřejnost se může na komisaře pro ochranu údajů obrátit písemně a uvést podrobnosti ohledně incidentu, který vedl k podání stížnosti. Je nutno jednoznačně identifikovat organizaci nebo jednotlivce, jichž se stížnost týká. Je třeba popsat rovněž kroky podniknuté k projednání problému s dotyčnou organizací a to, jakou odpověď dotyčná organizace poskytla. Je nutné připojit kopie korespondence s organizací a příslušné důkazy. Úřad komisaře pro ochranu údajů poté s dotyčnou organizací záležitost projedná.

Podle povahy stížnosti se může komisař pro ochranu údajů nejprve pokusit nalézt řešení, které bude přijatelné pro všechny strany. Nelze-li dospět ke smírnému řešení, provede komisař pro ochranu údajů šetření v plném rozsahu, které se bude týkat všech skutečností, načež přijme úřední rozhodnutí. Po skončení šetření komisař dotčeným stranám napíše dopis, v němž je informuje o svém rozhodnutí. V případě stížností na porušení předpisů o elektronických komunikacích (*Electronic Communications Regulations* (SI 535 z roku 2003, ve znění předpisu SI 526 ze dne 2008)) může komisař rozhodnout o trestním stíhání dotyčné organizace.

Jiné specializované úřady

i) Útvar pro boj proti obchodování s lidmi (*Anti-Human Trafficking Unit*)

Department of Justice & Equality.
51 St. Stephen's Green.
Dublin 2
Tel. +353 16028202
E-mail: AHTU@justice.ie

- **Případně útvar/oddělení v instituci přijímající žádosti**
Útvar pro boj proti obchodování s lidmi přijímá žádosti o informace prostřednictvím e-mailové adresy AHTU@justice.ie. Informace jsou k dispozici rovněž na internetových stránkách na adrese <http://www.blueblindfold.gov.ie/>.
- **Stručné objasnění, jakými druhy žádostí se instituce zabývá**
Žádosti o informace o otázkách týkajících se obchodování s lidmi v Irsku.

ii) Odvolací tribunál pro uprchlíky (*Refugee Appeals Tribunal*)

Refugee Appeals Tribunal
6-7 Hanover Street East
Dublin 2

Povinnost: Odvolací tribunál pro uprchlíky je nezávislý orgán, který rozhoduje o odvoláních proti negativnímu doporučení Úřadu komisaře pro žádosti o azyl (*Office of Refugee Applications Commissioner*) ohledně přiznání postavení uprchlíka žadateli. Odvolací tribunál pro uprchlíky rozhoduje rovněž o odvoláních proti rozhodnutím Úřadu komisaře pro žádosti o azyl podle nařízení Dublin II.

Postupy: Chcete-li ve své věci podat opravný prostředek, měli byste vyplnit tiskopis oznámení o odvolání (*Notice of Appeal Form*). Tento tiskopis je připojen k dopisu komisaře pro žádosti o azyl, který vás informuje, že vaše žádost o přiznání postavení uprchlíka byla zamítnuta. Tiskopis lze rovněž [stáhnout z internetových stránek tribunálu na adrese](http://www.refappeal.ie/) <http://www.refappeal.ie/>.

Ode dne vydání záporného doporučení komisaře pro žádosti o azyl máte určitou lhůtu na podání opravného prostředku. Tato lhůta se však liší v závislosti na konkrétních zjištěních komisaře pro žádosti o azyl ve vaší věci. Na podání opravného prostředku proto můžete mít 15, 10 nebo 4 pracovní dny. Počet dnů pro podání opravného prostředku zjistíte v dopise komisaře pro žádosti o azyl, který vás informuje, že nebylo doporučeno přiznat vám postavení uprchlíka.

Po vyplnění byste tiskopis oznámení o odvolání měli zaslat na adresu:

The Chairperson
Refugee Appeals Tribunal
67 Hanover Street East
Dublin 2
Fax +353 14748410

Potvrzení o odeslání tiskopisu poštou/faxem pečlivě uschovejte.

Výsledek: Je-li vašemu odvolání vyhověno, znamená to, že člen tribunálu doporučil, aby vám bylo přiznáno postavení uprchlíka. O tomto rozhodnutí budete vyrozuměni písemně. Spis bude poté předán oddělení pro ministerská rozhodnutí ministerstva spravedlnosti a rovnosti (*Ministerial Decisions Unit, Department of Justice and Equality*).

Není-li vašemu odvolání vyhověno, znamená to, že člen tribunálu nedoporučil, aby vám postavení uprchlíka bylo přiznáno. O tomto rozhodnutí budete vyrozuměni písemně. Spis bude poté předán oddělení pro repatriaci ministerstva spravedlnosti a rovnosti (*Repatriation Unit, Department of Justice and Equality*).

iii) Policejní ombudsman (*Garda Síochána Ombudsman*)

The Garda Síochána Ombudsman Commission

150 Abbey Street Upper
Dublin 1
Irsko
<https://www.gardaombudsman.ie/>

Stručné objasnění, jakými druhy žádostí se instituce zabývá:

Organizace se může zabývat stížnostmi a postoupenými věcmi, které se týkají chování členů policie (*Garda Síochána*). K nejčastějším tvrzením uvedeným ve stížnostech patří tvrzení týkající se zneužití pravomoci, nezdvorného chování, napadení, zanedbání služební povinnosti. Postoupené věci se týkají úmrtí nebo vážné újmy.

Organizace přijímá od veřejnosti (nesloužících příslušníků policie) stížnosti osobně prostřednictvím veřejné kanceláře, elektronicky, telefonicky, poštou, prostřednictvím policejní stanice nebo předáním stížnosti osobně členu komise. Organizace může přijímat rovněž postoupené věci od policejního komisaře, a to v případě, má-li policejní komisař za to, že chování příslušníka policie mohlo mít za následek smrt nebo vážnou újmu způsobenou určité osobě. Komise může zahájit šetření, aniž by obdržela stížnost, pokud se domnívá, že to je ve veřejném zájmu.

Stručné objasnění postupu po podání žádosti:

Po obdržení je stížnost posouzena s cílem zjistit, zda je podle právních předpisů přípustná nebo nepřípustná. Považuje-li se stížnost za nepřípustnou, šetření se neprovádí.

Je-li stížnost pokládána za přípustnou, lze se souhlasem stěžovatele a příslušníka policie, jehož se stížnost týká, učinit pokus

o dosažení neformálního urovnání sporu. V opačném případě může být stížnost prošetřena jako možné porušení disciplinárních předpisů policie z roku 2007 (*Garda Síochána (Discipline) Regulations 2007*) nebo jako možné porušení trestního práva. Zúčastněné strany mají nárok na informace o pokroku a výsledcích šetření.

Stručné objasnění možných výsledků řízení:

Stížnost může být považována za nepřipustnou.

Šetření může být kdykoli ukončeno, pokud se komise na základě informací obdržených poté, co bylo rozhodnuto o přípustnosti stížnosti, domnívá, že stížnost je neopodstatněná nebo šikanózní; komise se domnívá, že stížnost byla podána s vědomím toho, že je nepravdivá nebo zavádějící, nebo pokud komise po přihlédnutí ke všem okolnostem usoudí, že další šetření není nutné nebo přiměřeně proveditelné.

V důsledku šetření může být policii uložena sankce.

V důsledku šetření může být zahájeno disciplinární řízení a policii může být uložena sankce.

Spis může být zaslán řediteli státního zastupitelství (*Director of Public Prosecutions*) a může být vydána žádost o zahájení trestního stíhání. V tomto případě může následovat řízení u soudu.

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení. V souvislosti s vystoupením Spojeného království z Evropské unie provádějí v současné době členské státy odpovědné za správu stránek obsahujících informace o vnitrostátních záležitostech aktualizaci obsahu. S ohledem na vystoupení Spojeného království z Evropské unie probíhá aktualizace těchto internetových stránek. Pokud zde najdete obsah, který zatím neodráží vystoupení Spojeného království z EU, není to záměr. Tato situace bude v dohledné době napravena.

Poslední aktualizace: 12/11/2018